

HOTĂRÂREA CURȚII
5 octombrie 2000*

Comisia Comunităților Europene
împotriva
Republicii Franceze

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru - Directiva 93/38/CEE - Contracte de achiziții publice în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor - Lucrări de electrificare și de iluminat public în departamentul Vendée - Noțiunea de lucrare”

Cauza C-16/98

În cauza C-16/98,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii H. van Lier, consilier juridic, O. Couvert-Castéra, funcționar public național detașat la Serviciul juridic, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg la domnul C. Gómez de la Cruz, membru al aceluiași serviciu, Centre Wagner, Kirchberg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Franceze, reprezentată de doamna K. Rispal-Bellanger, director adjunct în Direcția Juridică a Ministerului Afacerilor Externe, și domnul P. Lalliot, secretar al Afacerilor Externe în aceeași direcție, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg la Ambasada Franței, 8 B, boulevard Joseph II,

pârâtă,

având ca obiect constatarea faptului că, în cursul procedurii de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări de electrificare și de iluminat public lansate de Syndicat départemental d'électrification de la Vendée în decembrie 1994, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în conformitate cu articolul 4 alineatul (2), articolul 14 alineatele (1), (10) și (13), coroborate cu articolele 21, 24 și 25 din Directiva 93/38/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor (JO L 199, p. 84),

CURTEA,

compusă din domnii G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, J. C. Moitinho de Almeida, L. Sevón și R. Schintgen, președinți de cameră, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J.-P. Puissochet, M. Wathelet și V. Skouris (raportor), judecători,

avocat general: domnul F. G. Jacobs,
grefier: doamna D. Louterman-Hubeau, administrator principal,

având în vedere raportul de ședință,

---

* Limba de procedură: franceza.

după ascultarea susținerilor orale ale părților în ședința din 16 noiembrie 1999,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 24 februarie 2000,
pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 22 ianuarie 1998, Comisia Comunităților Europene a introdus, în temeiul articolului 169 din Tratatul CE (devenit articolul 226 CE), o acțiune având ca obiect constatarea faptului că, în cursul procedurii de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări de electrificare și de iluminat public lansate de Syndicat départemental d'électrification de la Vendée (denumit în continuare „Sydev”) în decembrie 1994, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în conformitate cu articolul 4 alineatul (2), articolul 14 alineatele (1), (10) și (13), coroborate cu articolele 21, 24 și 25 din Directiva 93/38/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor (JO L 199, p. 84, denumită în continuare „directiva”).

Cadru normativ

2 Directiva are ca obiect deschiderea piețelor de achiziții publice în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor.

3 În conformitate cu articolul 1 alineatele (1) și (6) din directivă:

„În sensul prezentei directive, se înțelege prin:

1) «autorități publice»: statul, colectivitățile teritoriale, organismele de drept public și asociațiile formate din una sau mai multe asemenea colectivități sau organisme de drept public.

Organism de drept public reprezintă orice organism:

— înființat pentru obiectivul specific de a satisface nevoile de interes general, care nu are un caracter industrial sau comercial,

— cu personalitate juridică

și

— finanțat, în mare parte, de către stat, colectivitățile teritoriale sau de alte organisme de drept public; sau a cărui gestiune este supusă controlului din partea acelor organisme; sau care are un organ de administrare, de conducere sau de supraveghere, din ai cărui membri mai mult de jumătate sunt numiți de către stat, colectivitățile teritoriale sau de către alte organisme de drept public;

...

6) «ofertant»: furnizorul, antreprenorul sau prestatorul de servicii care prezintă o ofertă...”
[traducere neoficială]

4 Articolul 2 alineatele (1) și (2) din directivă prevede:

„1. Prezenta directivă se aplică entităților contractante:

a) care sunt autorități publice sau întreprinderi publice și care desfășoară una din activitățile menționate la alineatul (2);

[...]

2. Activitățile care intră sub incidența domeniului de aplicare a directivei sunt următoarele:

a) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele fixe destinate furnizării de servicii publice în domeniul producerii, transportului sau distribuției de:

i) apă potabilă

sau

ii) energie electrică

sau

iii) gaze sau energie termică

sau alimentarea cu apă potabilă, energie electrică, gaze sau energie termică a unor asemenea rețele;

[...]” [traducere neoficială]

5 În conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din directivă:

„Entitățile contractante se asigură că nu există discriminări între furnizori, antreprenori sau prestatori de servicii.” [traducere neoficială]

6 Articolul 14 alineatele (1) și (10) și (13) din directivă prevede:

„1. Prezenta directivă se aplică contractelor care au o valoare estimată, fără TVA, cel puțin egală cu:

[...]

c) 5 000 000 ECU în cazul contractelor de lucrări.

[...]

10. Calculul valorii unui contract de lucrări, în scopul aplicării alineatului (1), trebuie să se bazeze pe valoarea totală a lucrării. Prin lucrare se înțelege rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcții sau de lucrări de inginerie civilă destinat să îndeplinească prin el însuși o funcție economică și tehnică.

În special, în cazul în care un bun, o lucrare sau un serviciu se împarte în mai multe loturi, valoarea fiecărui lot trebuie să fie luată în considerare la aprecierea valorii precizate la alineatul (1). În cazul în care valoarea cumulată a loturilor este mai mare sau egală cu valoarea indicată la alineatul (1), dispozițiile acestui alineat se aplică tuturor loturilor. Cu toate acestea, în cazul contractelor de lucrări, entitățile contractante pot deroga de la aplicarea alineatului (1) în cazul loturilor a căror valoare estimată, fără TVA, este mai mică de 1 000 000 ECU, cu condiția ca valoarea cumulată a acestor loturi să nu depășească 20 % din valoarea loturilor în ansamblu.

[...]

13. Entitățile contractante nu se pot sustrage de la aplicarea prezentei directive împărțind contractele sau prin utilizarea de metode speciale pentru calculul valorii estimate a contractelor.” [traducere neoficială]

7 Articolul 20 alineatul (1) din directivă prevede că entitățile contractante pot să aleagă între procedura deschisă, procedura restrânsă sau procedura negociată, „cu condiția ca, sub rezerva alineatului (2), să se fi făcut o convocare la licitație în temeiul articolului 21”. [traducere neoficială]

8 Articolul 21 alineatele (1) și (5) din directivă prevede:

„1. În cazul contractelor de bunuri, lucrări sau servicii, convocarea la licitație se poate face:

a) prin intermediul unui anunț întocmit în conformitate cu anexa XII partea A, B sau C

sau

b) prin intermediul unui anunț orientativ periodic întocmit în conformitate cu anexa XIV

sau

c) prin intermediul unui anunț privind existența unui sistem de calificare întocmit în conformitate cu anexa XIII.

[...]

5. Anunțurile menționate la prezentul articol se publică în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.” [traducere neoficială]

9 Articolul 24 alineatele (1) și (2) din directivă prevede:

„1. Entitățile contractante care au atribuit un contract sau au organizat un concurs de proiecte, îi comunică Comisiei, în termen de două luni de la atribuirea contractului respectiv și în condiții ce urmează să fie definite de Comisie, în conformitate cu procedura definită la articolul 40, rezultatele procedurii de atribuire a contractului prin intermediul unui anunț întocmit în conformitate cu anexa XV sau anexa XVIII.

Informațiile furnizate în conformitate cu anexa XV titlul I sau cu anexa XVIII se publică în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*. [...]” [traducere neoficială]

10 Articolul 25 alineatele (1) și (5) din directivă prevede:

„1. Entitățile contractante se asigură că pot furniza dovezi privind datele la care au fost trimise anunțurile menționate la articolele 20–24.

[...]

5. Contractele sau concursurile de proiecte pentru care se publică un anunț în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, în temeiul articolului 21 alineatul (1) sau alineatul (4) nu trebuie să fie publicate, prin alt mijloc, înainte de data trimiterii acestui anunț la Oficiul pentru Publicații Oficiale al Comunităților Europene. Această publicație nu trebuie să conțină alte informații în afară de cele care sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.”
[traducere neoficială]

11 În conformitate cu articolul 45 alineatul (1) din directivă:

„Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive și le aplică până la 1 iulie 1994 cel târziu. Acestea informează de îndată Comisia în acest sens.”
[traducere neoficială]

Faptele și procedura precontencioasă

12 La 21 decembrie 1994, Sydev, organism ce reunește, la nivelul departamentului Vendée, diversele sindicate intercomunale responsabile cu electrificarea, a trimis în scopul publicării în *Bulletin officiel des annonces des marchés publics* (Buletinul oficial pentru anunțuri privind contractele de achiziții publice, denumit în continuare „BOAMP”) o serie de 37 de anunțuri de participare la licitație pentru lucrări de electrificare sau de iluminat public urmând să fie realizate în cursul unei perioade de trei ani în departamentul francez Vendée. Aceste anunțuri, publicate în BOAMP din 12 ianuarie 1995, priveau lucrări cu o valoare totală de 609 000 000 FRF pentru perioada de trei ani prevăzută, dintre care 483 000 000 FRF pentru contractele referitoare la electrificare și 126 000 000 FRF pentru contractele referitoare la iluminat public.

13 În toate anunțurile publicate în BOAMP, Sydev a fost desemnat ca „organismul care atribuie contractul”; ofertele trebuiau trimise la direcția pentru administrarea lucrărilor din cadrul Sydev, precizându-se în fiecare caz numele sindicatului intercomunal în cauză. Descrierea lucrărilor care trebuiau realizate în privința rețelei de distribuție a energiei electrice era identică în toate anunțurile aferente; acestea constau în „lucrări de electrificare și lucrări accesorii generale precum, de exemplu, inginerie civilă pentru rețeaua de telefonie, inginerie civilă pentru rețeaua de televiziune prin cablu, rețeaua de sonorizare”. Descrierea lucrărilor care trebuiau realizate în cadrul rețelei de iluminat public era, de asemenea, identică în toate anunțurile corespunzătoare; aceste lucrări priveau „lucrări de iluminat public și lucrări accesorii generale, precum, de exemplu, rețeaua de sonorizare”.

14 La aceeași dată, respectiv 21 decembrie 1994, Sydev a trimis simultan, în scopul publicării la nivel comunitar, cele 6 principale anunțuri de participare la licitația privind electrificarea. Aceste anunțuri, care au fost publicate la 6 ianuarie 1995 în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* (JO S 3, p. 211), precizau că ofertele trebuiau să fie trimise pe adresa Sydev, menționând în fiecare caz numele entității locale în cauză. În toate anunțurile, Sydev era desemnat ca fiind entitatea contractantă, mențiune urmată în toate cazurile, cu excepția unuia, de numele entității locale în cauză.

15 Contractele au fost atribuite în conformitate cu procedura de licitație restrânsă, pe baza listei de prețuri și a formularelor de comandă. Conform proceselor-verbale pentru procedurile de atribuire, comunicate de guvernul francez, atribuirea contractelor s-a desfășurat după cum urmează: inițial, s-a întocmit o listă restrânsă de candidați în funcție de criteriul prezentării tuturor certificatelor care atestă îndeplinirea cerințelor administrative și capacitatea de executare a lucrărilor în cauză; ulterior, s-a selecționat unul dintre candidați, probabil pe baza criteriului celei mai scăzute oferte. Ofertele se prezentau sub forma unei diferențe exprimate în procente în raport cu lista de prețuri propusă; candidatul câștigător trebuia să primească ordinul de a realiza lucrări specifice în cursul perioadei de trei ani.

16 Anunțurile de atribuire referitoare la cele 37 de contracte care fac obiectul prezentei cauze (denumite în continuare „contractele în litigiu”), inclusiv cele 6 contracte publicate în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* (denumit în continuare „*JOCE*”), au fost publicate în *BOAMP* din 29 septembrie 1995. În aceste anunțuri, Sydev era de fiecare dată desemnat ca fiind „organismul care a atribuit contractul”. În schimb, niciun anunț de atribuire nu a fost trimis în scopul publicării în *JOCE*.

17 În opinia Comisiei, contractele în litigiu reprezentau loturi ale unei singure lucrări, care au fost inițiate de o singură autoritate contractantă, respectiv Sydev, și ar fi trebuit ca toate loturile să facă obiectul normelor directivei, și nu doar cele 6 loturi principale. Prin urmare, aceasta a adresat autorităților franceze, la 17 ianuarie 1996, o scrisoare de punere în întârziere în care contesta împărțirea loturilor în contracte diferite, nepublicarea a două treimi din loturi la nivel comunitar și utilizarea unei formule derivate din procedura convocării la licitație permanentă, pentru care Comisia inițiasese deja o altă procedură privind încălcarea dreptului comunitar.

18 Prin scrisoarea din 14 iunie 1996, autoritățile franceze au contestat încălcarea imputată susținând că respectivele contracte în litigiu nu au fost împărțite în mod artificial, ci au fost încheiate efectiv de fiecare dintre respectivele syndicate intercomunale pentru electrificare din departamentul Vendée, și că, prin urmare, pragul de publicare a unui anunț în *JOCE* trebuia să se aplice fiecărui contract în mod individual. Autoritățile franceze mai susțineau în scrisoare că syndicatele intercomunale în cauză nu utilizaseră procedura convocării la licitație permanentă în cursul contractului.

19 La 7 aprilie 1997, Comisia a adresat autorităților franceze un aviz motivat conform căruia, cu ocazia procedurii lansate de Sydev și membrii săi în decembrie 1994 cu privire la lucrările de electrificare și de iluminat public, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul directivei, în special în conformitate cu articolul 1 alineatele (1), (5) și (7), articolul 4 alineatul (2), articolul 14 alineatele (1), (10) și (13), precum și articolele 21, 24 și 25. Comisia a invitat guvernul francez să ia măsurile necesare pentru a se conforma avizului motivat în termen de o lună de la notificarea acestuia. Comisia l-a invitat, de asemenea, să îi furnizeze în același termen, în conformitate cu articolul 41 din directivă, toate elementele pertinente pentru aprecierea situației exacte a titularilor contractelor, în special procesele-verbale de atribuire și contractele în sine.

20 Prin scrisoarea din 2 iulie 1997, autoritățile franceze au răspuns respectivului aviz motivat, menținând argumentele precedente. Acestea au anexat la scrisoare procesele-verbale referitoare la contractele în litigiu, precum și actele de angajament corespunzătoare contractelor.

21 Prin intermediul notei din 16 decembrie 1997, autoritățile franceze au trimis Comisiei documente suplimentare, și anume caietele de clauze administrative speciale și lista de prețuri pentru contractele în litigiu.

22 Nefiind mulțumită de răspunsul oferit de guvernul francez la avizul motivat, Comisia a introdus prezenta acțiune.

Cu privire la aplicabilitatea directivei în cazul contractelor în litigiu, având în vedere netranspunerea acesteia la momentul respectiv

23 Se știe că la sfârșitul anului 1994 și la începutul anului 1995, perioadă în care s-a desfășurat procedura de atribuire a contractelor în litigiu, Republica Franceză nu transpusese încă directiva în dreptul intern (a se vedea hotărârea din 29 mai 1997, Comisia/Franța, C-311/96, Rec., p. I-2939).

24 Totuși, acest lucru nu împiedică aplicarea directivei în privința contractelor în litigiu, având în vedere că termenul de transpunere a acesteia, stabilit la articolul 45 alineatul (1), a expirat înainte de 1 iulie 1994, adică înaintea desfășurării procedurii de atribuire a contractelor respective.

Cu privire la motivele invocate

25 În sprijinul acțiunii sale, Comisia invocă două serii de motive.

26 În primul rând, contractele în litigiu au fost încheiate încălcând articolul 14 alineatele (1), (10) și (13), precum și articolele 21, 24, 25 și articolul 4 alineatul (2) din directivă; deși, în realitate, acestea constituiau loturi ale unei singure lucrări, contractul respectiv a fost împărțit artificial atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere geografic, ceea ce a determinat încălcarea dispozițiilor directivei referitoare la prag, publicare și egalitatea de tratament între ofertanți.

27 În al doilea rând, anunțurile de participare la licitație pe care autoritățile franceze le-au trimis în scopul publicării în *JOCE* au fost incomplete, ceea ce reprezenta cauza diverselor neîndepliniri ale obligațiilor care decurgeau din directivă.

28 Pentru a lua o hotărâre privind neîndeplinirile reproșate, este necesar să se examineze în prealabil dacă a existat o împărțire artificială între mai multe contracte din cadrul unei singure lucrări în sensul articolului 14 alineatul (10) primul paragraf și alineatul (13) din directivă. În cazul în care, în urma acestei examinări, se dovedește că a fost vorba într-adevăr de o astfel de situație, atunci este necesar să se analizeze neîndeplinirile reproșate în privința celorlalte dispoziții ale directivei.

Cu privire la motivul întemeiat pe pretinsa împărțire artificială a unei singure lucrări în sensul articolului 14 alineatul (10) primul paragraf și alineatul (13) din directivă

Observații preliminare

29 Pentru a defini noțiunea de lucrare în scopul prezentului litigiu, este necesar să se amintească, cu titlu introductiv, că, în conformitate cu articolul 14 alineatul (10) primul paragraf din directivă, „[c]alculul valorii unui contract de lucrări, în scopul aplicării alineatului (1), trebuie să se bazeze pe valoarea totală a lucrării. Prin lucrare se înțelege

rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcții sau de lucrări de inginerie civilă destinat să îndeplinească prin el însuși o funcție economică și tehnică”. [traducere neoficială]

30 Articolul 14 alineatul (13) prevede că „[e]ntitățile contractante nu se pot sustrage de la aplicarea prezentei directive împărțind contractele sau prin utilizarea de metode speciale pentru calculul valorii estimate a contractelor”. [traducere neoficială]

31 Această dispoziție exprimă în mod concret obligațiile care decurg pentru entitățile contractante menționate la articolul 14 alineatul (10) primul paragraf din directivă și trebuie, prin urmare, să fie luată în considerare împreună cu această ultimă dispoziție pentru a se pronunța asupra existenței unei împărțiri a lucrării.

32 Guvernul francez contestă relevanța noțiunii de lucrare în speță. Acesta susține că nu realizarea unei lucrări este cea care justifică respectarea procedurilor prevăzute de directivă în cazul în care se atinge pragul stabilit de aceasta, ci faptul că respectivele contracte au ca obiect „lucrări de construcții sau lucrări de inginerie civilă menționate în anexa XI” la directiva în cauză, astfel cum se precizează la articolul 1 alineatul (4) litera (b) din aceasta. [traducere neoficială]

33 În acest sens, este necesar să se observe că argumentul invocat de guvernul francez se referă la condițiile de aplicare a directivei în cazul unui „contract de lucrări”, astfel cum este definit la articolul 1 alineatul (4) litera (b), și nu condițiile în care contractele de lucrări în sensul acestei dispoziții trebuie să fie considerate ca făcând parte dintr-o singură lucrare, cu scopul de a verifica dacă s-a atins pragul de aplicare a directivei, stabilit la articolul 14 alineatul (1) litera (c). În speță este relevantă numai această ultimă chestiune, Comisia reproșând Republicii Franceze tocmai faptul că nu a respectat acest prag de aplicare ca urmare a împărțirii artificiale a lucrării în cauză.

34 În consecință, respectivul argument al guvernului francez trebuie să fie respins.

35 De asemenea, este necesar să se precizeze criteriile pe baza cărora trebuie apreciată existența unei lucrări.

36 În această privință, din definiția noțiunii de lucrare de la articolul 14 alineatul (10) primul paragraf a doua teză din directivă rezultă că existența unei lucrări trebuie să fie apreciată în raport cu funcția economică și tehnică a rezultatului lucrărilor în cauză.

37 În speță, este vorba despre o serie de lucrări punctuale de întreținere și extindere care afectează rețelele existente de distribuție a energiei electrice și de iluminat public și al căror rezultat, după încheierea acestora, va face parte integrantă din funcția îndeplinită de rețelele în cauză.

38 Reiese că, pentru acest tip de lucrări, aprecierea existenței unei lucrări trebuie să fie efectuată în raport cu funcția economică și tehnică pe care o îndeplinesc rețelele de distribuție a energiei electrice și de iluminat public în cauză.

39 În cadrul procedurii scrise, atât Comisia, cât și guvernul francez și-au expus argumentația pornind de la premisa conform căreia existența unei singure entități contractante este o condiție necesară pentru ca o serie de contracte să poată fi considerate ca fiind destinate realizării unei singure lucrări.

40 Fiind întrebată în această privință în cursul ședinței, Comisia a precizat totuși că existența unei singure entități contractante nu este o condiție necesară, ci doar un indiciu al existenței unei singure lucrări.

41 În cursul ședinței, Comisia a susținut că, de asemenea, contractele trebuie să fie considerate ca fiind destinate realizării unei singure lucrări atunci când acestea prezintă o legătură atât de strânsă între ele încât o întreprindere din Comunitate ar putea să le considere o singură activitate economică și să participe la licitația pentru realizarea întregii lucrări.

42 Este necesar să se observe că, deși existența unei singure entități contractante și posibilitatea ca o întreprindere din Comunitate să realizeze ansamblul de lucrări vizate de contractele în cauză pot constitui, în funcție de situație, indicii care confirmă existența unei lucrări în sensul directivei, în schimb acestea nu pot constitui criterii decisive în această privință. Prin urmare, existența mai multor entități contractante și imposibilitatea realizării ansamblului de lucrări în cauză de către o singură întreprindere nu sunt de natură să pună la îndoială existența unei lucrări, în cazul în care această concluzie se impune în urma aplicării criteriilor funcționale definite la articolul 14 alineatul (10) primul paragraf a doua teză din directivă.

43 Astfel, definiția noțiunii de lucrare pe care o conține această dispoziție nu subordonează existența unei lucrări unui set de elemente precum numărul de entități contractante sau posibilitatea realizării ansamblului de lucrări de către o singură întreprindere.

44 Această interpretare este conformă cu obiectivul directivei de a garanta că întreprinderile din alte state membre vor fi în măsură să participe la o procedură de atribuire de contracte sau un ansamblu de contracte care pot prezenta interes din motive obiective, legate de valoarea lor.

45 Pe de o parte, este de conceput ca, din motive administrative sau de altă natură, un program de lucrări destinat realizării unei lucrări în sensul directivei să poată face obiectul mai multor proceduri inițiate de diverse autorități contractante. De exemplu, acest lucru ar putea fi valabil în cazul construirii unui drum care traversează teritoriul mai multor colectivități locale, fiecare deținând responsabilitatea administrativă în privința unei părți din drum. Într-un astfel de caz, nu s-ar aduce atingere obiectivului menționat anterior dacă aplicarea directivei ar fi exclusă pe motiv că valoarea estimată a fiecărei părți din lucrare este inferioară pragului de 5 000 000 ECU.

46 Pe de altă parte, o întreprindere din Comunitate poate dori să fie informată cu privire la valoarea ansamblului de loturi care constituie o lucrare, chiar dacă aceasta nu este în măsură să realizeze toate loturile, deoarece numai în acest fel întreprinderea poate să aprecieze amploarea exactă a contractului și să își ajusteze prețurile în funcție de numărul de loturi pentru care își propune să participe la licitație, inclusiv, dacă este cazul, cele a căror valoare este inferioară pragului de 5 000 000 ECU.

47 Din cele menționate anterior rezultă că existența unei lucrări în speță trebuie să fie apreciată în funcție de criteriile stabilite la articolul 14 alineatul (10) primul paragraf a doua teză din directivă, astfel cum sunt precizate la punctul 38 din prezenta hotărâre.

48 Având în vedere că Republicii Franceze i s-a reproșat de către Comisie împărțirea lucrării în cauză atât din punct de vedere tehnic (contracte diferite în materie de electrificare și de iluminat public), cât și din punct de vedere geografic (contracte diferite la nivelul fiecărui sindicat intercomunal), este necesar să se examineze, în primul rând, dacă a existat o împărțire

între lucrările de electrificare și lucrările de iluminat public fie la nivel departamental, fie la nivel intercomunal; dacă nu acesta este cazul, trebuie să se stabilească, în al doilea rând, dacă a existat o împărțire în cadrul fiecăreia din aceste două categorii de lucrări.

Cu privire la motivul întemeiat pe o împărțire artificială a lucrării în lucrări de electrificare și lucrări de iluminat public

49 În sprijinul acestui motiv, Comisia invocă, în special, faptul că rețeaua de sonorizare este menționată atât în toate anunțurile de participare pentru contractul în materie de electrificare, cât și în cele în materie de iluminat public. Aceasta invocă, de asemenea, anunțurile de participare publicate de sindicatele din departamentele Dordogne și Calvados, care nu fac distincție între lucrările de iluminat public și lucrările de electrificare.

50 Guvernul francez susține că, în prezenta cauză, este vorba despre rețele de distribuție locală a energiei electrice sau de iluminat public, independente unele de altele, și că, în consecință, lucrările referitoare la aceste rețele nu contribuie la executarea unei lucrări unice cu o continuitate funcțională sau economică.

51 Conform constatării de la punctul 38 din prezenta hotărâre, pentru a se pronunța asupra acestui motiv, este necesar să se ia în considerare funcția economică și tehnică pe care o îndeplinesc respectivele rețele de distribuție a energiei electrice și de iluminat public.

52 O rețea de distribuție a energiei electrice este, din punct de vedere tehnic, destinată transportului energiei electrice produse de un furnizor către consumatorul individual final; acesta din urmă este obligat, în plan economic, să plătească furnizorul în funcție de consumul său.

53 În schimb, o rețea de iluminat public este destinată, din punct de vedere tehnic, iluminării locurilor publice, utilizându-se în acest scop energia electrică furnizată de rețeaua de distribuție a energiei electrice. Autoritatea care asigură iluminatul public suportă ea însăși costul, dar ulterior recuperează sumele cheltuite de la populația deservită, fără a ajusta sumele cerute în funcție de beneficiile de care se bucură persoanele în cauză.

54 Rezultă că o rețea de distribuție a energiei electrice și o rețea de iluminat public au o funcție economică și tehnică diferită.

55 Trebuie adăugat că această diferență de funcție rămâne aceeași, atât la nivel departamental, cât și la nivel intercomunal.

56 Prin urmare, lucrările referitoare la rețelele de distribuție a energiei electrice și de iluminat public nu pot fi considerate ca reprezentând loturi ale aceleiași lucrări împărțite în mod artificial contrar articolului 14 alineatul (10) primul paragraf și alineatul (13) din directivă.

57 Această constatare nu poate fi pusă în discuție de elementele invocate de Comisie.

58 Pe de o parte, faptul că lucrările de sonorizare sunt menționate atât în anunțurile referitoare la electrificare, cât și în cele referitoare la iluminat public, nu înseamnă că rețelele corespunzătoare îndeplinesc aceeași funcție economică și tehnică. Această mențiune s-ar putea explica prin faptul că anumite părți dintr-o rețea de sonorizare trec prin linii de distribuție a energiei electrice și prin stâlpii de iluminat public, astfel încât lucrările în privința fiecărei rețele implică intervenții asupra acestei rețele de sonorizare.

59 Pe de altă parte, faptul că, în celelalte două departamente franceze, entitățile contractante au ales să includă în același anunț de participare lucrările în materie de electrificare și cele care privesc iluminatul public nu este de natură să afecteze funcția economică și tehnică diferită pe care aceste rețele sunt destinate să o îndeplinească.

60 În aceste condiții, motivul întemeiat pe o împărțire artificială a lucrării între lucrări de electrificare și lucrări de iluminat public trebuie să fie respins.

Cu privire la motivul întemeiat pe împărțirea artificială a lucrării în ceea ce privește lucrările de electrificare

61 Comisia reproșează autorităților franceze faptul că au împărțit artificial între mai multe entități din cadrul departamentului Vendée lucrarea privind lucrările de electrificare. Comisia invocă, în această privință, contiguitatea geografică a rețelelor, simultaneitatea programelor lucrărilor, descrierea identică a acestor lucrări în anunțurile de participare corespunzătoare și coordonarea de ansamblu, asigurată de Sydev.

62 Guvernul francez susține, în schimb, că fiecare sindicat intercomunal a încheiat un contract separat pentru rețeaua care ținea de competența sa. În acest sens, guvernul francez precizează că sindicatele intercomunale sunt responsabile cu rețelele de distribuție a energiei electrice de joasă tensiune de la transformatoarele care alimentează cu energie electrică consumatorii aflați în teritoriul care este de resortul lor.

63 Faptul că aceste transformatoare pot fi legate, la rândul lor, la o rețea de linii de înaltă tensiune nu înseamnă că ansamblul constituie o rețea unică și că, în consecință, toate intervențiile efectuate asupra acestei rețele trebuie să fie considerate ca ținând de o singură lucrare. Dacă astfel ar fi situația, ar trebui să se considere ca lot al unei singure lucrări orice intervenție asupra rețelei franceze de distribuție a energiei electrice în ansamblul său; însă o astfel de interpretare ar fi exagerată și ar contraveni sensului și spiritului legislației comunitare în domeniul contractelor de achiziții publice, al cărei unic scop este să permită o coordonare a procedurilor de atribuire a unor asemenea contracte.

64 În această privință, trebuie constatat că, deși, din motive de ordin administrativ, sindicatele intercomunale din Vendée sunt responsabile pentru rețelele de distribuție a energiei electrice de joasă tensiune aflate pe teritoriul localităților care fac parte din sindicatele respective, acest lucru nu poate fi hotărâtor, din motivele precizate la punctele 43 și 45 din prezenta hotărâre, având în vedere că aceste rețele sunt interconectabile și că, luate în considerare în ansamblul lor, îndeplinesc aceeași funcție economică și tehnică, funcție care constă în transportul și vânzarea către consumatorii din departamentul Vendée a energiei electrice produse și furnizate de către Électricité de France.

65 În ceea ce privește argumentul guvernului francez, conform căruia un astfel de raționament ar putea fi aplicat întregii rețele franceze de distribuție a energiei electrice, este necesar să se sublinieze că fiecare caz de atribuire a unui contract trebuie să fie apreciat în funcție de contextul și particularitățile sale. În prezenta cauză, există elemente importante care pledează în favoarea grupării contractelor la acest nivel, precum simultaneitatea lansării invitației de participare la licitație pentru contractele în litigiu, asemănările dintre anunțurile privind contractele, unitatea cadrului geografic în care au fost lansate contractele respective și coordonarea asigurată de Sydev, organism care cuprinde sindicatele intercomunale pentru electrificare la nivel departamental.

66 Prin urmare, această obiecție a Comisiei trebuie să fie acceptată și este necesar să se constate că, în materie de electrificare, contractele fac parte dintr-o singură lucrare care a fost împărțită artificial. În consecință, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 14 alineatul (10) primul paragraf și alineatul (13) din directivă.

Cu privire la obiecția întemeiată pe împărțirea artificială a lucrării în ceea ce privește lucrările de iluminat public

67 Comisia susține că lucrarea privind lucrările de iluminat public a fost împărțită artificial între mai multe entități din cadrul departamentului Vendée. Aceasta invocă în sprijinul motivului său aceleași argumente ca și cele pe care le-a susținut în sprijinul motivului privind lucrările de electrificare.

68 În procedura scrisă, guvernul francez a subliniat caracterul local și independența rețelelor de iluminat public.

69 În acest sens, este necesar să se constate că, spre deosebire de o rețea de distribuție a energiei electrice, rețelele de iluminat public nu sunt, din punct de vedere tehnic, interdependente în mod necesar din moment ce pot fi limitate la zonele construite și nu se impune existența unei interconexiuni între ele. De asemenea, pe plan economic, este posibil ca fiecare entitate locală în cauză să suporte obligația financiară care rezultă din exploatarea unei astfel de rețele. În lumina acestor elemente, este de competența Comisiei să determine că, din punct de vedere tehnic și economic, rețelele de iluminat public în speță prezintă un caracter unitar la nivel departamental. Comisia nu a furnizat dovezi în acest sens.

70 Rezultă că, deși funcția economică și tehnică a fiecărei rețele de iluminat public este aceeași ca și în cazul celorlalte din cadrul departamentului Vendée, nu este posibil să se considere că toate aceste rețele alcătuiesc un ansamblu cu o funcție economică și tehnică unică la nivel departamental.

71 În consecință, acest motiv al Comisiei trebuie să fie respins.

72 În ședință, guvernul francez și-a exprimat îndoiala cu privire la chestiunea dacă lucrările în materie de iluminat public intră sub incidența domeniului de aplicare a Directivei 93/38 sau a domeniului de aplicare a Directivei 93/37/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări (JO L 199, p. 54). În acest sens, guvernul francez a susținut că rețeaua de iluminat public nu are legătură cu producerea, alimentarea, transportul sau distribuția energiei electrice, astfel cum se prevede la articolul 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva 93/38, ci că are legătură mai degrabă cu o activitate care privește consumul de energie electrică.

73 Lăsând la o parte chestiunea dacă este necesar să se ia în considerare un astfel de motiv, ținând seama de stadiul procedurii în care acesta a fost invocat, este suficient să se observe că, având în vedere constatările de la punctele 56 și 71 din prezenta hotărâre, nu este necesar să se examineze dacă lucrările în materie de iluminat public intră sub incidența domeniului de aplicare a directivei.

Cu privire la motivul întemeiat pe nerespectarea obligațiilor în privința pragului care rezultă din articolul 14 alineatul (1) litera (c) și alineatul (10) al doilea paragraf din directivă

74 Comisia reproșează autorităților franceze că, prin împărțirea artificială a contractului referitor la lucrările în litigiu, au încălcat dispozițiile directivei în privința pragului.

75 Este necesar să se aducă aminte că articolul 14 alineatul (1) litera (c) stabilește pragul de aplicare a directivei la 5 000 000 ECU și că, în ceea ce privește loturile unei lucrări, alineatul (10) primul paragraf din aceeași dispoziție, deși impune cumularea valorii tuturor loturilor, permite totodată derogarea de la aplicarea directivei în cazul loturilor a căror valoare estimată, fără TVA, este mai mică de 1 000 000 ECU cu condiția ca valoarea cumulată a acestor loturi să nu depășească 20 % din valoarea loturilor în ansamblu.

76 Având în vedere constatarea de la punctul 66 din prezenta hotărâre, este necesar să se verifice dacă valoarea contractelor referitoare la electrificare depășește pragurile menționate anterior.

77 Din dosar reiese că respectivele contracte, în număr de 19, se ridică la o valoare totală estimată, fără TVA, la suma de 483 000 000 FRF pe cei trei ani prevăzuți. Această sumă depășește cu mult pragul de 5 000 000 ECU, care, în perioada avută în vedere, echivala cu suma de 33 966 540 FRF.

78 Reiese că autoritățile franceze ar fi trebuit să aplice directiva tuturor loturilor care alcătuiesc contractul referitor la lucrările de electrificare, cu excepția celor a căror valoare unitară estimată, fără TVA era mai mică decât pragul de 1 000 000 ECU, care, în perioada avută în vedere, echivala cu suma de 6 793 308 FRF, în măsura în care valoarea lor cumulată nu depășea 20 % din valoarea totală a loturilor în ansamblu.

79 Din elementele furnizate de Comisie ca răspuns la o întrebare adresată de Curte rezultă că, dintre contractele în materie de electrificare, unul singur, a cărui valoare estimată, fără TVA, era de 6 000 000 FRF, nu depășea pragul de 1 000 000 ECU. Valoarea acestui contract era totodată sub 20 % din valoarea totală estimată, fără TVA, a lucrărilor de electrificare în ansamblu.

80 Autoritățile franceze nu au publicat o invitație de participare la licitație la nivel comunitar pentru celelalte 18 contracte de electrificare, ci doar pentru 6 dintre acestea. În consecință, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) litera (c) și alineatul (10) al doilea paragraf din directivă.

Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 21 alineatele (1) și (5) din directivă

81 Trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din directivă, convocarea la licitație pentru un contract se efectuează prin intermediul unui anunț redactat conform unui model preluat din anexa XII la directivă; dispoziția respectivă prevede, la alineatul (5), că anunțul trebuie publicat în *JOCE*.

82 Pe de o parte, Comisia acuză autoritățile franceze de faptul că, din cauza împărțirii lucrării privind lucrările de electrificare, acestea nu au publicat un anunț de participare la licitație în *JOCE* pentru toate contractele care alcătuiesc această lucrare, limitându-se doar la publicarea anunțurilor pentru 6 dintre aceste contracte.

83 Pe de altă parte, anunțurile referitoare la aceste 6 contracte, pe care autoritățile franceze le trimiseseră în scopul publicării în *JOCE*, nu erau, în opinia Comisiei, conforme cu modelul care figurează în anexa XII din directivă având în vedere că informațiile din aceste anunțuri

erau insuficiente și nu au permis completarea mai multor rubrici prevăzute în model. Acest comportament constituie o încălcare suplimentară a articolului 21 alineatul (1) din directivă.

84 Astfel cum s-a constatat deja la punctul 80 din prezenta hotărâre, autoritățile franceze s-au limitat la publicarea unei invitații de participare la licitație numai pentru 6 dintre cele 18 contracte referitoare la lucrările de electrificare pentru care erau obligate să publice un astfel de anunț. Prin urmare, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în conformitate cu articolul 21 alineatele (1) și (5) din directivă în ceea ce privește celelalte 12 contracte.

85 În ceea ce privește anunțurile publicate în *JOCE* pentru cele 6 contracte în materie de electrificare, este necesar să se constate că, astfel cum recunoaște Republica Franceză, acestea au un caracter incomplet.

86 Rezultă că Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 21 alineatul (1) din directivă nici în privința acestor anunțuri.

Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 24 alineatele (1) și (2) din directivă

87 Comisia reproșează autorităților franceze că nu i-au comunicat rezultatele procedurii de atribuire a contractelor în materie de electrificare, inclusiv cele pentru care se publicase în *JOCE* un anunț de participare, ceea ce a împiedicat publicarea în jurnal a anunțului privind atribuirea acestor contracte, nerespectând astfel obligațiile care decurg din articolul 24 din directivă.

88 Guvernul francez recunoaște neîndeplinirea obligațiilor care i se impută în ceea ce privește cele 6 contracte pentru care se publicase un anunț în *JOCE*. În privința celorlalte contracte, acesta își menține argumentația conform căreia, în absența unei împărțiri din punct de vedere tehnic sau geografic, directiva nu era aplicabilă acestor contracte.

89 Trebuie amintit că articolul 24 alineatul (1) din directivă le impune entităților contractante care au atribuit un contract să îi comunice Comisiei rezultatele procedurii de atribuire prin intermediul unui anunț. Alineatul (2) din aceeași dispoziție stabilește informațiile care trebuie publicate în *JOCE*.

90 În speță, este evident că autoritățile franceze nu i-au comunicat Comisiei rezultatele celor 18 proceduri de atribuire a contractelor în materie de electrificare, în cazul cărora directiva era aplicabilă.

91 În consecință, este necesar să se constate că Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 24 alineatele (1) și (2) din directivă.

Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 25 din directivă

92 Comisia susține că neîndeplinirea obligațiilor care îi revin Republicii Franceze în temeiul articolelor 21 și 24 din directivă implică, de asemenea, o încălcare a dispozițiilor articolului 25 din directivă, care privește trimiterea și publicarea anunțurilor.

93 Trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 25 alineatul (1) din directivă, entitățile contractante trebuie să se asigure că pot furniza dovezi privind datele la care au fost trimise anunțurile menționate la articolele 20–24. Alineatul (5) din aceeași dispoziție precizează că

contractele pentru care se publică un anunț în *JOCE* nu trebuie să fie publicate înainte de data trimiterii acestui anunț la Oficiul pentru Publicații Oficiale al Comunităților Europene.

94 Având în vedere formularea sa generală, motivul Comisiei pare să privească atât cazurile contractelor în materie de electrificare, în care niciun anunț de participare la licitație sau de atribuire nu a putut fi trimis și nici publicat în *JOCE*, cât și cazurile în care un anunț de participare la licitație, fie și incomplet, a făcut obiectul unei publicări în jurnal.

95 Prin urmare, Curtea trebuie în mod obligatoriu să facă distincție între cele două cazuri pentru a aprecia motivul invocat de Comisie.

96 În primul rând, în ceea ce privește contractele în materie de electrificare pentru care nu s-a trimis niciun anunț de participare la licitație sau de atribuire în scopul publicării în *JOCE*, deși directiva li se aplica, nu poate fi vorba despre o încălcare a articolului 25 alineatul (1) din directivă tocmai din cauza faptului că nu a fost trimis niciun anunț, dat fiind că această dispoziție se aplică numai în cazul în care un anunț a fost trimis efectiv.

97 Totuși, dat fiind că în toate aceste cazuri anunțurile au fost publicate în *BOAMP*, este necesar să se constate o încălcare a articolului 25 alineatul (5) din directivă.

98 În al doilea rând, în ceea ce privește cazurile contractelor în materie de electrificare, în care s-a publicat în *JOCE* un anunț de participare la licitație, presupunând chiar că ar face obiectul acestui motiv al Comisiei, este necesar să se observe că, având în vedere documentele comunicate Curții, aceste anunțuri menționau data trimiterii lor, care nu a fost contestată de Comisie, și că au fost trimise în aceeași zi cu scopul publicării în *BOAMP*.

99 În aceste condiții, nu se poate constata o încălcare a articolului 25 alineatele (1) și (5) în ceea ce privește aceste anunțuri.

Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 4 alineatul (2) din directivă

100 Comisia reproșează Republicii Franceze o încălcare a articolului 4 alineatul (2) din directivă. Acest motiv este întemeiat pe faptul că ansamblul contractelor în materie de electrificare a făcut obiectul unei publicări la nivel național, dar numai unele dintre ele au fost publicate la nivel comunitar și, în plus, erau incomplete.

101 Diferența între cele două serii de anunțuri publicate în *BOAMP* și *JOCE* este de natură să inducă în eroare și să dezavantajeze ofertanții din alte state membre în raport cu concurenții lor din statul membru în care trebuie să fie atribuite contractele în cauză. Este mai puțin interesant pentru o întreprindere, care nu este stabilită în regiunea în cauză, să răspundă la 6 cereri de oferte diferite, fiecare având o valoare care depășește cu puțin 5 000 000 ECU, decât unei cereri de oferte cu o valoare de aproximativ 100 000 000 ECU. În plus, potrivit Comisiei, un ofertant care nu cunoaște amplitudinea exactă a contractului va propune în mod normal un preț mai puțin competitiv, pe de altă parte toate celelalte aspecte fiind egale, decât un ofertant care are informații despre ansamblul contractelor.

102 Guvernul francez reiterează principalul său argument, conform căruia nu s-a efectuat o împărțire artificială în speță. În subsidiar, acesta susține că procedura aplicată nu a determinat discriminări între ofertanți, având în vedere că toți candidații au fost invitați să își prezinte oferta sub forma unei sume superioare sau inferioare în raport cu lista de prețuri propuse de entitățile contractante.

103 Este necesar să se aducă aminte că, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din directivă, „[e]ntitățile contractante se asigură că nu există discriminări între furnizori, antreprenori sau prestatori de servicii”. [traducere neoficială]

104 Având în vedere natura motivului Comisiei, este necesar să se verifice în primul rând dacă această dispoziție impune absența discriminării între ofertanți, inclusiv între potențialii ofertanți.

105 În această privință, este necesar să se ia în considerare articolul 1 alineatul (6) din directivă care prevede că, în sensul directivei, prin „ofertant” se înțelege furnizorul, antreprenorul sau prestatorul de servicii care prezintă o ofertă.

106 Rezultă că, atunci când se referă la furnizori, antreprenori sau prestatori de servicii, articolul 4 alineatul (2) din directivă vizează și ofertanții.

107 În ceea ce privește chestiunea dacă această dispoziție vizează și potențialii ofertanți, este necesar să se constate că principiul nediscriminării, care este enunțat în directivă, se aplică tuturor fazelor procedurii de atribuire a unui contract și nu doar din momentul în care un antreprenor a prezentat o ofertă.

108 Această interpretare este conformă cu obiectivul directivei, care este acela de a deschide concurenței comunitare contractele de achiziții cărora li se aplică. Astfel, s-ar aduce atingere acestui obiectiv în cazul în care o entitate contractantă ar putea organiza o procedură de atribuire astfel încât antreprenorii din alte state membre decât cel în care sunt atribuite contractele ar fi descurajați să liciteze.

109 Rezultă că articolul 4 alineatul (2) din directivă, prin faptul că interzice orice discriminare între ofertanți, îi protejează și pe cei care au fost descurajați să depună ofertele lor deoarece au fost dezavantajați de procedura urmată de o entitate contractantă.

110 În al doilea rând, este necesar să se verifice dacă publicarea la nivel comunitar doar a unei părți din contractele în materie de electrificare constituia o discriminare în sensul articolului 4 alineatul (2).

111 În această privință, este necesar să se constate că, în lipsa publicării complete la nivel comunitar a contractelor în materie de electrificare cărora li se aplica directiva, antreprenorii din alte state membre nu au avut posibilitatea de a lua o decizie luând în considerare toate informațiile relevante de care ar fi trebuit să beneficieze. În schimb, antreprenorii care erau în măsură să consulte *BOAMP*, majoritatea fiind probabil resortisanți ai statului membru în care au fost atribuite contractele de electrificare, au dispus de informații privind amploarea exactă a lucrării referitoare la lucrările de electrificare.

112 În consecință, este necesar să se constate că Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul articolului 4 alineatul (2) din directivă.

113 Având în vedere considerentele anterioare, este necesar să se constate că, în măsura în care entitățile franceze responsabile pentru procedura de atribuire a contractelor în materie de electrificare, lansată în Vendée în decembrie 1994,

— au împărțit această lucrare,

— nu au publicat în *JOCE* o invitație de participare la licitație pentru toate contractele care alcătuiesc această lucrare și care depășesc pragul prevăzut la articolul 14 alineatul (10) al doilea paragraf ultima teză din directivă, ci s-au limitat să publice o invitație doar pentru 6 contracte,

— nu au comunicat toate informațiile prevăzute în anexa XII la directivă în ceea ce privește cele 6 invitații de participare la licitație publicate în *JOCE*,

— nu i-au comunicat Comisiei informațiile solicitate în privința atribuirii ansamblului contractelor care alcătuiesc lucrarea și care depășesc pragul prevăzut la articolul 14 alineatul (10) al doilea paragraf ultima teză din directivă,

Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în conformitate cu articolul 4 alineatul (2), articolul 14 alineatele (1), (10) și (13), precum și articolul 21 alineatele (1) și (5), articolul 24 alineatele (1) și (2) și articolul 25 alineatul (5) din directivă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

114 În conformitate cu articolul 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Cu toate acestea, în conformitate cu alineatul (3) primul paragraf din articol, în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, Curtea poate să repartizeze cheltuielile de judecată sau poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată.

115 Întrucât Comisia și Republica Franceză au căzut parțial în pretenții, acestea trebuie obligate la suportarea propriilor cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA

declară și hotărăște:

1) În măsura în care entitățile franceze responsabile pentru procedura de atribuire a contractelor în materie de electrificare, lansată în Vendée în decembrie 1994,

— au împărțit această lucrare,

— nu au publicat în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* o invitație de participare la licitație pentru toate contractele care alcătuiesc această lucrare și care depășesc pragul prevăzut la articolul 14 alineatul (10) al doilea paragraf ultima teză din *Directiva 93/38/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor*, ci s-au limitat să publice o invitație doar pentru 6 contracte,

— nu au comunicat toate informațiile prevăzute în anexa XII la *Directiva 93/38* în ceea ce privește cele 6 invitații de participare la licitație publicate în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*,

— nu au comunicat Comisiei informațiile solicitate în privința atribuirii ansamblului contractelor care alcătuiesc lucrarea și care depășesc pragul prevăzut la articolul 14 alineatul (10) al doilea paragraf ultima teză din Directiva 93/38,

Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în conformitate cu articolul 4 alineatul (2), articolul 14 alineatele (1), (10) și (13), precum și articolul 21 alineatele (1) și (5), articolul 24 alineatele (1) și (2) și articolul 25 alineatul (5) din directivă.

2) Respinge celelalte capete de cerere.

3) Comisia Comunităților Europene și Republica Franceză suportă propriile cheltuieli de judecată.

Rodríguez Iglesias Moitinho de Almeida

Sevón Schintgen Kapteyn

Gulmann Puissochet

Wathelet Skouris

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 5 octombrie 2000.

Grefier
R. Grass

Președinte
G. C. Rodríguez Iglesias